



PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	27.02.2024.a, Tartu
Koostaja ametinimetuse ja nimi:	abiprokurör Kersti Kohal
Ametiasutuse nimi:	Lõuna Ringkonnaprokuratuur II osakond
Kriminaalasja number:	22278000621
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p-d 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXXXXXXX XXXXXXXXXX
Kuriteo toimepanemise aeg:	29.04.2022.a ja 21.05.2022.a.

Lõuna Ringkonnaprokuratuur menetleb kriminaalasja nr 22278000621, milles menetlust alustati 04.05.2022.a Karistusseadustiku (edaspidi KarS) § 121 lg 2 p 2 tunnustel. 17.01.2024.a esitati XXXXXXXX XXXXXXXXX'ile kahtlustus enda elukaaslase XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i korduvas kehalises väärkohtlemises, mis seisneb selles, et XXXXXXXX XXXXXXXXX:

- 29.04.2022.a kella 21.25 paiku Tartu maakonnas XXXXXXXX vallas XXXXXXXXX külas asuvas paarismajas lõi tekkinud tuli käigus parema käe rusikaga vastu XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i vasakut õlavart ning vasaku käe rusikaga vastu XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i kõri piirkonda. Sellise tegevusega põhjustas XXXXXXXX XXXXXXXXX kannatanule füüsilist valu ning hematoomi vasakule õlavarrele ning punetuse kõri piirkonda;
- 21.05.2022 kella 07.00 paiku Tartu maakonnas XXXXXXXX vallas XXXXXXXXX külas asuvas paarismajas lõi tekkinud tuli käigus parema käe rusikaga vastu XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i vasakut õlavart. Seejärel läks kannatanu diivanile istuma, pärast mida liikus XXXXXXXX XXXXXXXXX diivanil istuva kannatanu juurde, haaras parema käega kinni kannatanu kõrist ning surus kannatanu vastu diivani seljatuge ja ütles „ma tapan sind niikuinii ära ning keegi ei saa sind aidata“. Kannatanu tõukas XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i näost eemale, misjärel murdis XXXXXXXX XXXXXXXXXX pooleks kannatanu telefoni. Seejärel liikus kannatanu katlaruumi, kuhu järgnes talle ka XXXXXXXX XXXXXXXXX, kes ütles katlaruumis kannatanule „ma panen su pesumasinasse praegu ja mitte keegi ei saa kunagi teada, et sa üldse elasid“. Sellise tegevuse põhjustas XXXXXXXX XXXXXXXXX kannatanule füüsilist valu ning kriimustused vasakule õlavarrele.

Kriminaalasjas kogutud tõenditega: 29.04.2022.a ja 21.05.2022.a sündmuse protokoll-arvestuskaartide, 29.04.2022.a ja 21.05.2022.a lähisuhtevägivalla infolehtede, 10.05.2022.a lähisuhtevägivallas riskide hindamise ja maandamise lehe, 29.04.2022.a isikusamasuse tuvastamise protokoll, 29.04.2022.a ja 21.05.2022.a joobeseisundis isiku kainenemisele toimetamise protokollide, 29.04.2022.a ja 21.05.2022.a Häirekeskuse lühinumbrile tehtud kõnede salvestuste, 29.04.2022.a ja 21.05.2022.a sündmusele reageerinud patrullpolitseinike vormikaamerate videosalvestuste, kannatanu XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i 04.05.2022.a, 21.05.2022.a ja 25.08.2023.a ütluste ning fototabeliga kannatanul 21.05.2022.a esinenud vigastuste kohta ning tunnistaja XXXXXXXXX XXXXXXXXXX'i 05.05.2022.a ütluste ja

kahtlustatava XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i 17.01.2024.a antud ütlustega, on tõendamist leidnud XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i poolt vägivallakuritegude toimepanemine XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i suhtes.

Kannatanu XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i 04.05.2022.a, 21.05.2022.a ja 25.08.2023.a ülekuulamise protokollidest nähtub, et 29.04.2022.a tuli XXXXXXXX XXXXXXXXXX alkoholijoobes koju, jätkas kodus alkoholi tarvitamist ning karjus roppusi, mis olid suunatud kannatanule ja poolte ühistele tütardele. Kannatanu ütles XXXXXXXX XXXXXXXXXX'ile, et viimane jääks wait ning lahkuks, mille peale XXXXXXXX XXXXXXXXXX läks närvi ja ründas kannatanut. Kannatanu sõnade kohaselt lõi XXXXXXXX XXXXXXXXXX teda elutoas parema käe rusikaga vastu kannatanu vasakut õlavart ja vasaku käe rusikaga vastu kõri. Selle peale lõi kannatanu XXXXXXXX XXXXXXXXXX'it enesekaitseks lahtise parema käega kahel korral vastu nägu, pärast mida helistas politseisse. 21.05.2022.a toimunud tüli osas on kannatanu andnud ütlusi, et XXXXXXXX XXXXXXXXXX tuli tol korral samuti alkoholijoobes koju. Kui kannatanu kella 07.00 paiku hommikul ülevalt korruselt alla tuli, siis hakkas XXXXXXXX XXXXXXXXXX teda sõimama ning lõi parema käe rusikaga kannatanut vastu vasakut õlavart. Seejärel istus kannatanu diivanile ning natukese aja pärast tuli XXXXXXXX XXXXXXXXXX tema juurde, haaras parema käega kinni kannatanu kõrist ning surus teda vastu diivani seljatuge ja ütles „ma tapan sind niikuinii ära ning keegi ei saa sind aidata“. Kannatanu tõukas XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i näost eemale, mispeale murdis XXXXXXXX XXXXXXXXXX pooleks kannatanu telefoni. Pärast seda läks kannatanu kaltlaurumi, et tuua hari, millega killud kokku koristada. XXXXXXXX XXXXXXXXXX järgnes talle ning ütles katlaruumis „ma panen su pesumasinasse praegu ja mitte keegi ei saa kunagi teada, et sa üldse elasid“. Kannatanu virutas seepeale XXXXXXXX XXXXXXXXXX'ile harjaga, kuna ta tundis hirmu XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i poolt öeldu osas. Seejärel helistas kannatanu politseisse.

Seda, et 29.04.2022.a leidis XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i ja XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i vahel aset füüsiline konflikt, on kinnitanud enda 05.05.2022.a antud ütlustes ka tunnistaja XXXXXXXX XXXXXXXXXX. Tunnistaja ütluste kohaselt oli tema isa XXXXXXXX XXXXXXXXXX alkoholijoobes, tarvitas saunaruumis alkoholi ja kuulas valjusti muusikat. Palvele vaiksemalt võtta ta ei reageerinud, vaid tõstis tunnistaja peale häält. Seejärel läks tunnistaja ema XXXXXXXX XXXXXXXXXX tema isaga rääkima, et viimane lahkuks. Tunnistaja nägi, kuidas ühel hetkel lõi isa tema ema käega vastu vasakut õlavart. Tunnistaja sõnade kohaselt tõukas või tegi tema ema isale midagi ka vastu, et isa endast eemale saada. Tunnistaja märkis, et alates 2022.a märtsist-aprillist on tema isa tarvitanud alkoholi peaaegu igapäevaselt ning see põhjustab perele ebameeldivusi.

25.08.2023.a kannatanu XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i täiendava ülekuulamise käigus on kannatanu avaldanud, et 2022.a mai lõpus pöördus XXXXXXXX XXXXXXXXXX Wismari Haiglasse ravile ning käis ka Tartus nõustaja juures. Sellest kõigest oli suur abi ning kannatanu sõnul tarvitab XXXXXXXX XXXXXXXXXX nüüd vähem alkoholi, teeb seda nagu iga normaalne inimene ega joo enam üle. Kannatanu lisas, et varasemalt tekkisid probleemid sellest, et XXXXXXXX XXXXXXXXXX oli tol perioodil üle töötanud, tema stressitaluvus oli täiesti null ning tal oli magamisega raskusi, mis kõik kokku põhjustas alkoholi liigtarvitamist. Kannatanu sõnul kestis see kõik aga lühikest aega ning füüsilised kallaletungid talle olid kõigi nende sümptomite tagajärjel tekkinud kulminatsioonid. Kannatanu märkis, et praegu on nende pereelu rahulik ja temal XXXXXXXX XXXXXXXXXX'ile mitte mingisuguseid etteheiteid ei ole. Kannatanu avaldas, et ta soovib kriminaalmenetluse lõpetamist. Kannatanu rõhutas, et tegemist oli lühikese eluperioodiga, kus mitmed halvad asjaolud langesid XXXXXXXX XXXXXXXXXX'i elus kokku. Kannatanu märkis, et ei soovi kriminaalasjaga enam edasi minna.

Kahtlustatav XXXXXXXX XXXXXXXX tunnistab täielikult enda süüd talle etteheidetud kuritegudes. Ta on andnud 17.01.2024.a ütlusi, et tegemist oli raske perioodiga tema elus, mil tal oli palju probleeme. Kahtlustatav täpselt juhtunu asjaolusid ei mäleta, kuivõrd tal oli purjus. Pärast juhtunud sündmuseid pöördus ta aga alkoholiprobleemiga seoses mitmel korral Tartus arsti juurde ning oli ravil ka Wismari Haiglas. Kahtlustatav mõistab, et ta käitus väga halvasti ning kahetseb, et nii juhtus. Kahtlustatav märgib, et peale juhtunut rääkis ta XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX'iga ning viimane andis talle andeks. Praegusel hetkel kahtlustataval enda sõnul alkoholiga enam probleeme ei ole, alkoholi ta enam praktiliselt ei tarbi ning samuti on kodune olukord ning läbisaamine elukaaslasega hea.

20.02.2024.a suhtles prokurör telefoni teel kannatanu XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX'iga, kes kinnitas veelkord, et tema läbisaamine XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX'iga on tänasel päeval hea, mingisuguseid probleeme või tülisid ei ole rohkem nende vahel esinenud ning nad on XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX'iga ammu ära leppinud. Samuti on XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX vabandanud poolte ühiste laste ees. Kannatanu lisas, et peale 2022.a juhtunud sündmuseid pöördus XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX alkoholiravile ning tänaseni on ta jätkanud regulaarselt nõustamisega psühhiaatri juures, samuti saab ta asjakohaseid ravimeid. Kannatanu rõhutas, et tegemist oli väga keerulise perioodiga XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX'i elus ning kõige selle juures mängis väga suurt rolli stress. Kannatanu avaldas, et ta ei soovi XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX'i kriminaalkorras karistamist ning soovib, et kriminaalmenetlus XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX'i suhtes ära lõpetatakse.

Kõike eeltoodut arvesse võttes on prokurör seisukohal, et kriminaalmenetlus XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX'i suhtes tuleb lõpetada ning kohaldada KrMS § 202 sätteid. KrMS § 202 lg-d 1 ja 7 näevad ette, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära, võib prokuratuur lõpetada menetluse avaliku menetlushuvi puudumise korral ja kui süü ei ole suur ning määrata kahtlustatavale KrMS § 202 lg-s 2 märgitud kohustusi.

Süü suurusele ja avaliku menetlushuvi puudumisele hinnangu andmine on käsitletav prokurörile antud kaalutusõigusena, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselt mittemõõdukas (RK 3-1-1-85-04). Käesolevas kriminaalasjas on XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX'ile esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p-de 2 ja 3 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, mis on teise astme kuritegu ning mille eest karistusseadustik näeb karistusena ette rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistuse. KarS § 121 lg 2 p 2 järgi kvalifitseeritava kuriteokoosseisu osas seadusandja poolt sätestatud sanktsioonimäär, millega ei nähta karistusena ette vangistuse alammäära, viitab väiksemale süüle. Süü hindamisel võetakse arvesse ka asjaolusid, mis viisid kuriteo toimepanemiseni. Nii kannatanu kui ka kahtlustatava ütlustest nähtub, et füüsilised konfliktid poolte vahel kasvasid välja vastastikustest sõnavahetustest, mis tekkisid seoses XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX'i alkoholi tarvitamise ning sellega kaasneva käitumisega. Seejuures lõi konfliktide käigus ka kannatanu kahtlustatavat. Kannatanul XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX'i poolse vägivalla tarvitamise tagajärjel tõsisid vigastusi ei tekkinud. Seega ei olnud tegemist teoga, millega oleksid kaasnenud rasked tagajärjed. Samuti on osapooled ammu ära leppinud ning jätkanud kooselu. Eespoolnimetatud asjaolud koostoimes viitavad XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX'i tegevuses väiksemale süüle. Kahtlustatava süüd vähendab siinjuures ka asjaolu, et ta on nii ülekuulamisel kui ka prokuröri juures avaldanud mõistmist oma teo keelatuses osas ning väljendanud siirast kahetsust.

Prokuröri hinnangul puudub käesolevas kriminaalasjas ka avalik menetlushuvi. Avalik menetlushuvi esineb eelkõige kriminaalasjas, milles isiku süü on suur ning seda tingivad üld- ja eripreventiivsed vajadused. Samuti on avalik menetlushuvi olemas, kui tegemist on jätkuva perevägivallaga ning kriminaalmenetluse mittelõpetamist nõuavad kannatanu või kuritegu pealt näinud alaealise pereliikme huvid. Käesoleval juhul on esitatud XXXXXXXX XXXXXXXX'ile kahtlustus ligi kahe aasta tagustes kuriteoepisoodides. XXXXXXXX XXXXXXXX on selgitanud, et asus vahetult pärast juhtunut tegelema alkoholisõltuvusest vabanemisega ning tänasel päeval tal alkoholi liigtarvitamisega probleeme enam ei ole. Tartu Ülikooli Kliinikumi Psühhiaatriakliiniku 19.01.2024.a vastuskirja kohaselt on XXXXXXXX XXXXXXXX pöördunud ajavahemikul 01.04.2022-17.01.2024.a korduvalt psühhiaatriakliinikusse ambulatoorsele psühhiaatri ja vaimse tervise õe vastuvõtule. Samuti on ta viibinud 24.05-27.05.2022.a Wismari Haiglas lühiajalisel võõrutusravil alkoholist. Seda, et XXXXXXXX XXXXXXXX ei ole tänasel päeval enam alkoholi liigtarvitaja, on kinnitanud prokurörile ka kannatanu peetud telefonivestluses. Samuti ei ole peale 2022.a asetleidnud sündmuseid esinenud kannatanu ja kahtlustatava vahel uusi konflikte ning XXXXXXXX XXXXXXXX'i suhtes ei ole uusi kriminaalmenetlusi alustatud või teda uute kuritegude toimepanemise eest karistatud. Karistusregistri väljatrükist nähtuvalt puuduvad XXXXXXXX XXXXXXXX'il kehtivad kriminaal- ja väärteokaristused. Eeltoodust tulenevalt ei ole prokuröri hinnangul XXXXXXXX XXXXXXXX'i puhul tänasel päeval tegemist enam ohtliku ühiskonnaliikmega, kelle osas ei oleks võimalik KarS § 56 lg-s 1 sätestatud üld- ja eripreventsiooni eesmäärke saavutada ilma teda kriminaalvastutusele võtmata. Kahtlustatav on oma tegude keelatuselt aru saanud ning teinud nendest järeldused, mis annavad aluse uskuda, et tema õigusvastane käitumine ei kordu. Kuigi XXXXXXXX XXXXXXXX'ile on esitatud kahtlustus kahes vägivallaepisoodis enda elukaaslase suhtes, millest üks on toime pandud ka poolte ühiste laste juuresolekul, on XXXXXXXX XXXXXXXX'i poolt tarvitata vägivald olnud lühiajaline ja väheintensiivne ega ole põhjustanud rasket tagajärge. Samuti on kuriteosündmustest tänaseks möödunud väga palju aega, XXXXXXXX XXXXXXXX on enda perega leppinud ning ka laste ees vabandanud ning pooled on jätkanud õnnelikku pereelu. Ka ei soovi kannatanu XXXXXXXX XXXXXXXX'i karistamist, vaid ootab eelkõige enam kui aastataguses juhtumise menetluse lõpetamist. Kõike eeltoodut arvesse võttes ei ole prokuröri hinnangul XXXXXXXX XXXXXXXX'i edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks vajalik rakendada selliseid mõjutusvahendeid (nt kriminaalhooldust), mida ei saaks kasutada KrMS § 202 alusel kriminaalmenetluse lõpetamise puhul. XXXXXXXX XXXXXXXX'it on võimalik mõjutada edaspidiselt õiguskuulekale käitumisele talle ka kohustusi määrares.

Kahtlustatav XXXXXXXX XXXXXXXX on nõus kriminaalmenetluse lõpetamisel võtma endale KrMS § 202 lg 2 p 4 alusel kohustuse jätkata koostööd enda raviarsti psühhiaater Ülle Ljubajev'iga ning alluda talle ettenähtud ravile.

Kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus lõpetatud KrMS § 202 kohaselt, ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokurör kriminaalmenetluse oma määruusega.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS § 202 lg-st 7 ja §-st 206, abiprokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 22278000621 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:

- KrMS § 202 lg 2 p 4 alusel kohustub XXXXXXXX XXXXXXXX jätkama koostööd enda raviarsti psühhiaater Ülle Ljubajev'iga ning alluma 1 (ühe) aasta jooksul alates käesoleva kriminaalmenetluse lõpetamise määruse allkirjastamisest või kuni raviarsti hinnangul ravivajaduse äralangemiseni ettenähtud ravile. Kohustuse täitmise tähtaeg on 27.02.2025.a. XXXXXXXX XXXXXXXX on nõus ravi läbimisega ning annab selleks oma nõusoleku. Kinnituse ravil osalemise/läbimise kohta peab XXXXXXXX XXXXXXXX esitama prokuratuurile hiljemalt 27.02.2025.a e-posti teel aadressile info@prokuratuur.ee või tooma paber kandjal Lõuna Ringkonnaprokuratuuri aadressile Kalevi tn 1, Tartu.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: puudub.

4. Asitõendid: 2 CD-R plaati Häirekeskuse kõnede salvestustega ja 2 DVD-R plaati patrullpolitseinike vormikaamerate videosalvestustega, jätta KrMS § 126 lg 3 p 1 alusel kriminaaltoimiku juurde.

5. Andmekogust ABIS ja riiklikust süüteomenetluse biomeetriaregistrist sisalduvate andmete kustutamine: kriminaalasja kohtueelse menetluse käigus on XXXXXXXX XXXXXXXX'i andmed kantud andmekogusse ABIS ja riiklikusse süüteomenetluse biomeetriaregistrisse. Jätta andmed kustutamata.

6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.

7. Vastavalt KrMS § 206 lg-le 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määrus viivitamata anda kahtlustatavale XXXXXXXX XXXXXXXX'ile ning koopia määrusest saata kannatanule XXXXXXXX XXXXXXXXXX'ile.

8. Toimingus osaleb tõlk, kes on KrMS § 161 lõike 6 kohaselt kohustatud tõlkima kõik menetlustoimingusse puutuva täpselt ja täielikult ning hoidma saladuses talle tõlkimisel teatavaks saanud andmeid. Teda on hoiatatud, et oma ülesannetest alusetu keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest vastutab ta KarS §-de 318 ja 321 järgi.

9. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lg-le 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Lõuna Ringkonnaprokuratuuris (Kalevi 1, Tartu linn). Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

10. Kannatanul on õigus KrMS § 207 lõike 3 alusel esitada kaebus Riigiprokuratuurile kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul.

Kersti Kohal
abiprokurör

Galina Vjugina
tõlk

Olen kätte saanud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse, olen kriminaalmenetluse lõpetamisega ja mulle määratud kohustustega nõus. Mulle on selgitatud, et kriminaalasja toimik jääb Lõuna Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuste täitmiseni. Mulle on arusaadav, et kui ma ei täida määratud tähtaja jooksul mulle pandud kohustusi, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 6 ja 7 alusel kriminaalmenetluse.

(nimi, allkiri, kuupäev)